

המוכר פירות פרק ששי בבא בתרא צח.

עין משפט נר מצוה

נז א ב ג מ"י פ"ו מהל'
מילה הלכה ו סמנ
לאון קע עוש"ט מ"מ ס'
לל ספיקי:
נח ד מ"י עס הל' ג
טושי"ע עס ספיקי ה:
נב ה ז מ"י עס טושי"ע
עס ספיקי ו:
ה ט י מ"י עס הל' ה
טושי"ע עס ספיקי ח:
כא כ ל מ"י עס טושי"ע
עס ספיקי ט:

רבינו גרשום

לא שנו. דאין המוכר
באחריות היינו כשדרכו
בקנין דלוקח. אבל אם
עיינו בכליו דמוכר לימא
ליה לוקח הא חמור: אפי'
כי איתיה בקנינים דמוכר
אמאי מצי למימר ליה
לוקח הא חמור הא קנקן
לימא ליה המוכר לא
איבעי לך לשהוייה
ברשותך אלא היה לך
ליקחנה ולמכור לאלתר
משום דכל שעמא מחמין
ראמאי מצי לוקח למימר
לי' הא חמור בר: הכא
במאי עסקין דאמר לי'
לוקח למקפה. בעינא ולא
לובוני הדשחא לא מצי
למימר ליה לא איבעי לך
לשהוייה: ומקשי' מאי
דוחקיה דר' יוסי לאוקמי
בר' לוקמי בקנינים דמוכר
ודלא אמר לו למקפה
ולימא הכי לא שנו דאינו
חייב באחריותו אלא
בקנין דמוכר הואיל דלא
א"ל למקפה דמצי למימר
ליה [לא] איבעי לך
לשהוייה: אמר רבא משום
הכי אוקמוהו למתני' הכי
בקנינים דלוקח וכו' משום
דסיפא דמתני' בר: אלא
שימ'. דמשום הכי לא מצי
למימר הכי דאמר הלוקח
למקפה קא בעינא ליה
והיכא דמפרש לסיפא
מפרשי' נמי רישא. והא
דקתי' ר' יוסי ב"ר חנינא
דבקנינים דמוכר מצי אמר
ליה הא חמורך והא קנקן
והייב המוכר באחריות
פליגא דר' חייא: אף כי
היין בוגד. לו לאדם
שמתיהורא ואינו מתנאה
בשום טובה ומחמין היין
לו הואיל (ל' דלקח) אינו
חייב המוכר באחריותו: כל
בנוה שלו. בביתו: כל
המתנאה. בטלית של ת"ח
לא בטלית משך קאמר
משום שחבל חייבין
בציצית אלא שחורך בסודר
על ראשו כעין שהיו
רגילים לעשות תלמידי
הכמים וסודר אסור לפרוש
כי אם לת"ח וקרא שמו
סודר על שמו [של] ת"ח
בכתב סוד' לו ליראי: לא
יגה ולא יבא לנהו קישו:
אדעתא לטבוייה. שקנאה
על דעת למכורה בביתו
על יד על יד התקן
החבתיים שהחבתי' קודם
מכירת' למחצית או
לשלישית דינא הוא
דמקבל ליה המוכר: דלא
שני בבירוייהו. שלא
עשאה סמוך לשפירים:
אבל אי מצי לובונה מקמי
הכי ולא זבנה בודאי
באחריות' החמיצה ולא
מקבל: לפירותא
דוולשפט. לאותו מקום
שהיין ביקר וול מכויל
שוויין שיהו נגמר בול
שפט כשעה שקיבלה דינא
הוא דמקבל לה מיניה
דמשום דאההיא דעתא
קיבל מינה דאי זבין זבין
ואי לא ליהודה ליה:
איבעיא להו הוא חלא.
ברשות חנווני: מאי מקבל
או לא מקבל: ואמר לי'.
דלא מקבל ליה כדו' חייא
ב"ר יוסף דאמר לעיל
חמרא מולא דברא גרים
והחנווני גורם ולא מקבל
דאמר ר' יוסי ב"ר חנינא. דאמר בקנינים דמוכר מצי אמר ליה
הא חמורך והא קנקן והא חמרא איתיה בקנינים דמוכר בכליו. אם אמר לו יין מבושם. יין מבוחר וטוב אני מוכר לך חייב להעמיד לו יין יפה וטוב שיכול להעמיד לו עד עצת

מבושם עד עצרת. קשה לרשב"א דהא בקנינים ללוקח איירי
מתניתין ולימא ליה קנקן גרים ולרז חייב בר יוסף
לימא ליה מולך גרם יש לומר דודאי אם נמנא חומץ מני אמר ליה
הכי אבל הכא לא איירי בהכי אלא אשמועינן דלרין ליתן לו יין
הראוי להקיים עד העלרת:

האי מאי דובין חבירתא דחמרא
אדעתא לטבוייה. פי' א (רש"י)
דאין החנווני אלא שליח בעלמא
ואין נראה לר"י דאם כן לא היה
ליה למימר זבין ועוד דאם כן מגופה
מילמא דרזא לא שמעינן שום חידוש
דהא דקאמר לא אמרן אין נראה
שיהא א"ל מדברי רבא אלא גמרא
דקאמר ליה גמור ודעתא דהכי זבנה
דזבין מנר גמור ודעתא דהכי זבנה
שימכרנו בחנות ודמי לז"ל למקפה
דזעי שיתקיים כדי מקפה והכי נמי
זעינא שיתקיים כדי סבוייה ומיהו
קשה לנישנא דלמנר כמון מעובדא
דקיבל חמרא מחבירה אדעתא
דנמטאה אפרוותא דוול שפט חלא
לא כרז חייב בר יוסף השתא התם
דלא זבניה לגמרי מני אמר ליה
מולך גרם כ"ש הכא דהוי מנר
גמור וי"ל דהיא לישנא מוקי הך
מילמא דרזא צידוע שיינו ממחין ואפי'
הכי דוקא אדעתא דסבוייה הא לאו
הכי מני א"ל לא איבעי ליה לשהוי':
רבי

הכא ולא יגוה וכתב התם ²א' נזה קדשך אמר רבא ¹האי מאן דובין ליה חבירתא
דחמרא לחנוואה אדעתא לטבוייה וקנין אפלגא או אתילתא דינא הוא דמקבל
לה מיניה ³ולא אמרן אלא דלא שני בברוא אבל שני בברוא לא ולא אמרן
אלא דלא מטא יומא דשוקא אבל מטא יומא דשוקא לא ואמר רבא ⁴האי מאן
דקביל חמרא אדעתא דממטי ליה לפרוותא ⁵דוול שפט ואדמטי התם ול דינא
הוא דמקבל ליה איבעיא להו הוא חלא מאי אמר ליה רב הלל לרב אישי כי
הואן בי רב כהנא אמר לן חלא לא ודלא בר' יוסי בר' חנינא ואיכא דאמרי
⁶אפילו חלא נמי מקבל כמאן בר' יוסי בר' חנינא: ישן משל אשתך בר':

תנא

קנקנים דמוכר קמני מתניתין דאין מוכר חייב באחריותו משום דלא איבעי ליה לשהוי':
אמאי. הוה ליה מקח טעות: לימא ליה לא איבעי לך לשהוי'. דהא רובא לאו לשהוי' זבני: אלא לאו שמע מינה דאמר ליה
למקפה. והי' לרישא טעמא דרישא פטור מוכר דאיכא למימר דלוקח גרמו וצסיפא חייב הואיל וידוע שיינו רגיל
להחמין כל שנה: ופליגא. הא דר' יוסי בר' חנינא דמוקי לה בקנינים דלוקח ולא דמוכר משום דמני א"ל הא חמורך והא קנקן: דרבי חייא
בר יוסף. דאיכו מוקי לה נמי בקנינים דמוכר ואע"ג דא"ל למקפה כדמוכר סיפא אפי' הכי מוכר פטור דלא מני אמר ליה הא חמורך והא
קנקן דלאו קנקנים דמוכר גרמו אלא מולא דלוקח שהוא זעליו של יין גרים: שנאמר ואף כי היין בוגד. זבאדם למה משום דגבר יהיר וגו'
גאוזו של אדם שגמים דעתו זבזר שאין בו גרם שהיין בוגד בו דסבורין שהוא יין ונמלא חומץ מדה כנגד מדה. ומיהו סיפא מין דלמנר ליה
למקפה ולא מני אמר ליה לא איבעי לך לשהוי' ולא מני למימר ליה מולך גרם מאחר שהדבר ידוע שיינו ממחין הלכך חייב מוכר: ¹אינישה
בישיה. אשמו: לא מיקבל. שמצוה אומו: כל המהאפה זעליו של המימידי חמים. דעביד כדאמרן בחזקת הבתים (לעיל דף ק"ז): טלית של
תלמידי חכמים כיז כל שאין חלוקה נראה מתחתיו טפח ונזיעותא ימירתא הוא וגסות הוא למי שאינו תלמיד חכם: האי מאן דמוזין ליה חסיפא
דחמרא לחנווי וכו'. מוכר חבית שלו לחנווני כדי למכור את היין בחנותו וישתכר החנווני קאת ובעל חבית לא יקבל מעותיו אלא לאחר שיקבל
החנווני מן הלוקחין וחמרא ברשותא דמריה קאי ואין החנווני אלא שליח בעלמא ליעול שכר טרחו. והלכך אם החמין פלגנא או אתילתא דדנא
קודם שמכר כולו: דינא הוא דמקבל. זעל חבית כל ההפסד וכגון שלא פשע שליח דהיינו חנווני מידי בשליחותו דמפרש ואזיל. ואף כי
היין בוגד ליכא למימר גבי חנווני דהא אין לו חלק בו וגם לא הקנקן שלו הוא ואכתי ברשות מריה קמא איתיה: ולא אמרן. דהפסיד
זעל חבית: אלא דלא שני. לוקח זבזרו לעשות נקב אחר בחבית אבל שני איכא למימר דהוא גרים: דלא מטא יומא דשוקא. ולא
נמעלל חנווני זעל חבית: האי מאן דקביל חמרא מחבירה: שכל המכיר שבר והקבילים דמוכר והוא קביל זבזרו דמיים זבזר על עכשיו כדבר הוה
והריחו יחלוקו. וכל מקבלי ממון למחצית שכר הוה מפסיד ונפקד קרובים לשכר וקרובים להפסד והרי הוא באחריות שניהם להפסד כמו לשכר
כדאמרן (ב"מ דף ק"ד): הך עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקדון ואם הוקיר או הול או נגנז או נאבד לשניהם נאבד והוול. אבל אמר לו זעל
היין למקבל אפי' אם הוקיר לא יחא לך רשות למכרו זכאן אלא זיל ואמטייה למלכות אחרת אפרוותא דוול שפט זבזרוהו מקום היו מוכרים
יין ציוקר וקודם שהגיע לשם זל היין בכל המקומות ופחת מכדי דמיים שקיבלו: דינא הוא דמקבל. זעל היין את כל הוול דכיון
דאפילו אם הוקיר מיד לא היה לו רשות למכרו עד שמיגע לפרוותא דוול שפט לעיני זולא נמי זבזרוהו זעל היין קאי. ומיהו לגבי
הגיבה ואבידה זבזרוהו דמקבל נמי קאי וכן אם נעשה חומץ כדלקמן שהרי באחריותו הוא וקרינא זיה אף כי היין בוגד דמולא
דמרייהו גרים זבזרוהו שניהן הוא עומד ושניהן זעליו של יין: ופשע דלא אמטייה לא גריסין: הוה חלא. מקמייה דאמטייה להתם
מני מי מקבל זעל היין כל ההפסד זעל אפילו גבי מכירה גמורה מוכר משום דא"ל לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דלמנר ליה
למקפה דלא מני אמר ליה מוכר לא איבעי לך לשהוי' וכל שכן הכא דלא מנר לגמרי וגם אמר ליה זיל אמטייה אפרוותא דוול שפט
שזוה להשהותו דמני אמר ליה מקבל הא חמורך והא קנקן כר' יוסי בר' חנינא או דלמא לא מקבל כל ההפסד אלא פלגא דמני
אמר ליה מולך נמי גרם זבזרוהו שנינו עומד והיין בוגד קרינא זיה כרז חייב בר יוסף: חלא לא. כלומר לא מקבל זעל היין כל
ההפסד ואע"ג דכמאן דא"ל למקפה דמי ואיבעי לשהוי' משום דמול שני זעליו גורם: ודלא כר' יוסי בר' חנינא. דמוקי למתניתין
בקנינים דלוקח אבל בקנינים דמוכר סבוייה ליה דאמר ליה לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דאמר ליה למקפה והכא נמי כיון
דא"ל זיל אמטייה כו' הרי זיה לו להשהותו. ונראה זעליו דלית להכנתו כר' יוסי בר' חנינא אלא כרז חייב בר יוסף דמולא דגזרז גרים
אלא אם כן ידוע שיינו ממחין דאמר ליה למקפה דהא שמואל קאי כותיה ואמרן לעיל [ל'ו]: עבד רב יוסף עובדא בחמרא כותיה דשמואל:

תנא

מבושם עד עצרת. קשה לרשב"א דהא בקנינים ללוקח איירי
מתניתין ולימא ליה קנקן גרים ולרז חייב בר יוסף
לימא ליה מולך גרם יש לומר דודאי אם נמנא חומץ מני אמר ליה
הכי אבל הכא לא איירי בהכי אלא אשמועינן דלרין ליתן לו יין
הראוי להקיים עד העלרת:

האי מאי דובין חבירתא דחמרא
אדעתא לטבוייה. פי' א (רש"י)
דאין החנווני אלא שליח בעלמא
ואין נראה לר"י דאם כן לא היה
ליה למימר זבין ועוד דאם כן מגופה
מילמא דרזא לא שמעינן שום חידוש
דהא דקאמר לא אמרן אין נראה
שיהא א"ל מדברי רבא אלא גמרא
דקאמר ליה גמור ודעתא דהכי זבנה
דזבין מנר גמור ודעתא דהכי זבנה
שימכרנו בחנות ודמי לז"ל למקפה
דזעי שיתקיים כדי מקפה והכי נמי
זעינא שיתקיים כדי סבוייה ומיהו
קשה לנישנא דלמנר כמון מעובדא
דקיבל חמרא מחבירה אדעתא
דנמטאה אפרוותא דוול שפט חלא
לא כרז חייב בר יוסף השתא התם
דלא זבניה לגמרי מני אמר ליה
מולך גרם כ"ש הכא דהוי מנר
גמור וי"ל דהיא לישנא מוקי הך
מילמא דרזא צידוע שיינו ממחין ואפי'
הכי דוקא אדעתא דסבוייה הא לאו
הכי מני א"ל לא איבעי ליה לשהוי':
רבי

הכא ולא יגוה וכתב התם ²א' נזה קדשך אמר רבא ¹האי מאן דובין ליה חבירתא
דחמרא לחנוואה אדעתא לטבוייה וקנין אפלגא או אתילתא דינא הוא דמקבל
לה מיניה ³ולא אמרן אלא דלא שני בברוא אבל שני בברוא לא ולא אמרן
אלא דלא מטא יומא דשוקא אבל מטא יומא דשוקא לא ואמר רבא ⁴האי מאן
דקביל חמרא אדעתא דממטי ליה לפרוותא ⁵דוול שפט ואדמטי התם ול דינא
הוא דמקבל ליה איבעיא להו הוא חלא מאי אמר ליה רב הלל לרב אישי כי
הואן בי רב כהנא אמר לן חלא לא ודלא בר' יוסי בר' חנינא ואיכא דאמרי
⁶אפילו חלא נמי מקבל כמאן בר' יוסי בר' חנינא: ישן משל אשתך בר':

קנקנים דמוכר קמני מתניתין דאין מוכר חייב באחריותו משום דלא איבעי ליה לשהוי':
אמאי. הוה ליה מקח טעות: לימא ליה לא איבעי לך לשהוי'. דהא רובא לאו לשהוי' זבני: אלא לאו שמע מינה דאמר ליה
למקפה. והי' לרישא טעמא דרישא פטור מוכר דאיכא למימר דלוקח גרמו וצסיפא חייב הואיל וידוע שיינו רגיל
להחמין כל שנה: ופליגא. הא דר' יוסי בר' חנינא דמוקי לה בקנינים דלוקח ולא דמוכר משום דמני א"ל הא חמורך והא קנקן: דרבי חייא
בר יוסף. דאיכו מוקי לה נמי בקנינים דמוכר ואע"ג דא"ל למקפה כדמוכר סיפא אפי' הכי מוכר פטור דלא מני אמר ליה הא חמורך והא
קנקן דלאו קנקנים דמוכר גרמו אלא מולא דלוקח שהוא זעליו של יין גרים: שנאמר ואף כי היין בוגד. זבאדם למה משום דגבר יהיר וגו'
גאוזו של אדם שגמים דעתו זבזר שאין בו גרם שהיין בוגד בו דסבורין שהוא יין ונמלא חומץ מדה כנגד מדה. ומיהו סיפא מין דלמנר ליה
למקפה ולא מני אמר ליה לא איבעי לך לשהוי' ולא מני למימר ליה מולך גרם מאחר שהדבר ידוע שיינו ממחין הלכך חייב מוכר: ¹אינישה
בישיה. אשמו: לא מיקבל. שמצוה אומו: כל המהאפה זעליו של המימידי חמים. דעביד כדאמרן בחזקת הבתים (לעיל דף ק"ז): טלית של
תלמידי חכמים כיז כל שאין חלוקה נראה מתחתיו טפח ונזיעותא ימירתא הוא וגסות הוא למי שאינו תלמיד חכם: האי מאן דמוזין ליה חסיפא
דחמרא לחנווי וכו'. מוכר חבית שלו לחנווני כדי למכור את היין בחנותו וישתכר החנווני קאת ובעל חבית לא יקבל מעותיו אלא לאחר שיקבל
החנווני מן הלוקחין וחמרא ברשותא דמריה קאי ואין החנווני אלא שליח בעלמא ליעול שכר טרחו. והלכך אם החמין פלגנא או אתילתא דדנא
קודם שמכר כולו: דינא הוא דמקבל. זעל חבית כל ההפסד וכגון שלא פשע שליח דהיינו חנווני מידי בשליחותו דמפרש ואזיל. ואף כי
היין בוגד ליכא למימר גבי חנווני דהא אין לו חלק בו וגם לא הקנקן שלו הוא ואכתי ברשות מריה קמא איתיה: ולא אמרן. דהפסיד
זעל חבית: אלא דלא שני. לוקח זבזרו לעשות נקב אחר בחבית אבל שני איכא למימר דהוא גרים: דלא מטא יומא דשוקא. ולא
נמעלל חנווני זעל חבית: האי מאן דקביל חמרא מחבירה: שכל המכיר שבר והקבילים דמוכר והוא קביל זבזרו דמיים זבזר על עכשיו כדבר הוה
והריחו יחלוקו. וכל מקבלי ממון למחצית שכר הוה מפסיד ונפקד קרובים לשכר וקרובים להפסד והרי הוא באחריות שניהם להפסד כמו לשכר
כדאמרן (ב"מ דף ק"ד): הך עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקדון ואם הוקיר או הול או נגנז או נאבד לשניהם נאבד והוול. אבל אמר לו זעל
היין למקבל אפי' אם הוקיר לא יחא לך רשות למכרו זכאן אלא זיל ואמטייה למלכות אחרת אפרוותא דוול שפט זבזרוהו מקום היו מוכרים
יין ציוקר וקודם שהגיע לשם זל היין בכל המקומות ופחת מכדי דמיים שקיבלו: דינא הוא דמקבל. זעל היין את כל הוול דכיון
דאפילו אם הוקיר מיד לא היה לו רשות למכרו עד שמיגע לפרוותא דוול שפט לעיני זולא נמי זבזרוהו זעל היין קאי. ומיהו לגבי
הגיבה ואבידה זבזרוהו דמקבל נמי קאי וכן אם נעשה חומץ כדלקמן שהרי באחריותו הוא וקרינא זיה אף כי היין בוגד דמולא
דמרייהו גרים זבזרוהו שניהן הוא עומד ושניהן זעליו של יין: ופשע דלא אמטייה לא גריסין: הוה חלא. מקמייה דאמטייה להתם
מני מי מקבל זעל היין כל ההפסד זעל אפילו גבי מכירה גמורה מוכר משום דא"ל לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דלמנר ליה
למקפה דלא מני אמר ליה מוכר לא איבעי לך לשהוי' וכל שכן הכא דלא מנר לגמרי וגם אמר ליה זיל אמטייה אפרוותא דוול שפט
שזוה להשהותו דמני אמר ליה מקבל הא חמורך והא קנקן כר' יוסי בר' חנינא או דלמא לא מקבל כל ההפסד אלא פלגא דמני
אמר ליה מולך נמי גרם זבזרוהו שנינו עומד והיין בוגד קרינא זיה כרז חייב בר יוסף: חלא לא. כלומר לא מקבל זעל היין כל
ההפסד ואע"ג דכמאן דא"ל למקפה דמי ואיבעי לשהוי' משום דמול שני זעליו גורם: ודלא כר' יוסי בר' חנינא. דמוקי למתניתין
בקנינים דלוקח אבל בקנינים דמוכר סבוייה ליה דאמר ליה לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דאמר ליה למקפה והכא נמי כיון
דא"ל זיל אמטייה כו' הרי זיה לו להשהותו. ונראה זעליו דלית להכנתו כר' יוסי בר' חנינא אלא כרז חייב בר יוסף דמולא דגזרז גרים
אלא אם כן ידוע שיינו ממחין דאמר ליה למקפה דהא שמואל קאי כותיה ואמרן לעיל [ל'ו]: עבד רב יוסף עובדא בחמרא כותיה דשמואל:

ודלא כר' יוסי ב"ר חנינא דאמר לעיל אבל בקנינים דמוכר לימא ליה הא חמורך והא קנקן והא חמרא איתיה בקנינים דמוכר בכליו. אם אמר לו יין מבושם. יין מבוחר וטוב אני מוכר לך חייב להעמיד לו יין יפה וטוב שיכול להעמיד לו עד עצת

מבושם עד עצרת. קשה לרשב"א דהא בקנינים ללוקח איירי
מתניתין ולימא ליה קנקן גרים ולרז חייב בר יוסף
לימא ליה מולך גרם יש לומר דודאי אם נמנא חומץ מני אמר ליה
הכי אבל הכא לא איירי בהכי אלא אשמועינן דלרין ליתן לו יין
הראוי להקיים עד העלרת:

האי מאי דובין חבירתא דחמרא
אדעתא לטבוייה. פי' א (רש"י)
דאין החנווני אלא שליח בעלמא
ואין נראה לר"י דאם כן לא היה
ליה למימר זבין ועוד דאם כן מגופה
מילמא דרזא לא שמעינן שום חידוש
דהא דקאמר לא אמרן אין נראה
שיהא א"ל מדברי רבא אלא גמרא
דקאמר ליה גמור ודעתא דהכי זבנה
דזבין מנר גמור ודעתא דהכי זבנה
שימכרנו בחנות ודמי לז"ל למקפה
דזעי שיתקיים כדי מקפה והכי נמי
זעינא שיתקיים כדי סבוייה ומיהו
קשה לנישנא דלמנר כמון מעובדא
דקיבל חמרא מחבירה אדעתא
דנמטאה אפרוותא דוול שפט חלא
לא כרז חייב בר יוסף השתא התם
דלא זבניה לגמרי מני אמר ליה
מולך גרם כ"ש הכא דהוי מנר
גמור וי"ל דהיא לישנא מוקי הך
מילמא דרזא צידוע שיינו ממחין ואפי'
הכי דוקא אדעתא דסבוייה הא לאו
הכי מני א"ל לא איבעי ליה לשהוי':
רבי

הכא ולא יגוה וכתב התם ²א' נזה קדשך אמר רבא ¹האי מאן דובין ליה חבירתא
דחמרא לחנוואה אדעתא לטבוייה וקנין אפלגא או אתילתא דינא הוא דמקבל
לה מיניה ³ולא אמרן אלא דלא שני בברוא אבל שני בברוא לא ולא אמרן
אלא דלא מטא יומא דשוקא אבל מטא יומא דשוקא לא ואמר רבא ⁴האי מאן
דקביל חמרא אדעתא דממטי ליה לפרוותא ⁵דוול שפט ואדמטי התם ול דינא
הוא דמקבל ליה איבעיא להו הוא חלא מאי אמר ליה רב הלל לרב אישי כי
הואן בי רב כהנא אמר לן חלא לא ודלא בר' יוסי בר' חנינא ואיכא דאמרי
⁶אפילו חלא נמי מקבל כמאן בר' יוסי בר' חנינא: ישן משל אשתך בר':

קנקנים דמוכר קמני מתניתין דאין מוכר חייב באחריותו משום דלא איבעי ליה לשהוי':
אמאי. הוה ליה מקח טעות: לימא ליה לא איבעי לך לשהוי'. דהא רובא לאו לשהוי' זבני: אלא לאו שמע מינה דאמר ליה
למקפה. והי' לרישא טעמא דרישא פטור מוכר דאיכא למימר דלוקח גרמו וצסיפא חייב הואיל וידוע שיינו רגיל
להחמין כל שנה: ופליגא. הא דר' יוסי בר' חנינא דמוקי לה בקנינים דלוקח ולא דמוכר משום דמני א"ל הא חמורך והא קנקן: דרבי חייא
בר יוסף. דאיכו מוקי לה נמי בקנינים דמוכר ואע"ג דא"ל למקפה כדמוכר סיפא אפי' הכי מוכר פטור דלא מני אמר ליה הא חמורך והא
קנקן דלאו קנקנים דמוכר גרמו אלא מולא דלוקח שהוא זעליו של יין גרים: שנאמר ואף כי היין בוגד. זבאדם למה משום דגבר יהיר וגו'
גאוזו של אדם שגמים דעתו זבזר שאין בו גרם שהיין בוגד בו דסבורין שהוא יין ונמלא חומץ מדה כנגד מדה. ומיהו סיפא מין דלמנר ליה
למקפה ולא מני אמר ליה לא איבעי לך לשהוי' ולא מני למימר ליה מולך גרם מאחר שהדבר ידוע שיינו ממחין הלכך חייב מוכר: ¹אינישה
בישיה. אשמו: לא מיקבל. שמצוה אומו: כל המהאפה זעליו של המימידי חמים. דעביד כדאמרן בחזקת הבתים (לעיל דף ק"ז): טלית של
תלמידי חכמים כיז כל שאין חלוקה נראה מתחתיו טפח ונזיעותא ימירתא הוא וגסות הוא למי שאינו תלמיד חכם: האי מאן דמוזין ליה חסיפא
דחמרא לחנווי וכו'. מוכר חבית שלו לחנווני כדי למכור את היין בחנותו וישתכר החנווני קאת ובעל חבית לא יקבל מעותיו אלא לאחר שיקבל
החנווני מן הלוקחין וחמרא ברשותא דמריה קאי ואין החנווני אלא שליח בעלמא ליעול שכר טרחו. והלכך אם החמין פלגנא או אתילתא דדנא
קודם שמכר כולו: דינא הוא דמקבל. זעל חבית כל ההפסד וכגון שלא פשע שליח דהיינו חנווני מידי בשליחותו דמפרש ואזיל. ואף כי
היין בוגד ליכא למימר גבי חנווני דהא אין לו חלק בו וגם לא הקנקן שלו הוא ואכתי ברשות מריה קמא איתיה: ולא אמרן. דהפסיד
זעל חבית: אלא דלא שני. לוקח זבזרו לעשות נקב אחר בחבית אבל שני איכא למימר דהוא גרים: דלא מטא יומא דשוקא. ולא
נמעלל חנווני זעל חבית: האי מאן דקביל חמרא מחבירה: שכל המכיר שבר והקבילים דמוכר והוא קביל זבזרו דמיים זבזר על עכשיו כדבר הוה
והריחו יחלוקו. וכל מקבלי ממון למחצית שכר הוה מפסיד ונפקד קרובים לשכר וקרובים להפסד והרי הוא באחריות שניהם להפסד כמו לשכר
כדאמרן (ב"מ דף ק"ד): הך עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקדון ואם הוקיר או הול או נגנז או נאבד לשניהם נאבד והוול. אבל אמר לו זעל
היין למקבל אפי' אם הוקיר לא יחא לך רשות למכרו זכאן אלא זיל ואמטייה למלכות אחרת אפרוותא דוול שפט זבזרוהו מקום היו מוכרים
יין ציוקר וקודם שהגיע לשם זל היין בכל המקומות ופחת מכדי דמיים שקיבלו: דינא הוא דמקבל. זעל היין את כל הוול דכיון
דאפילו אם הוקיר מיד לא היה לו רשות למכרו עד שמיגע לפרוותא דוול שפט לעיני זולא נמי זבזרוהו זעל היין קאי. ומיהו לגבי
הגיבה ואבידה זבזרוהו דמקבל נמי קאי וכן אם נעשה חומץ כדלקמן שהרי באחריותו הוא וקרינא זיה אף כי היין בוגד דמולא
דמרייהו גרים זבזרוהו שניהן הוא עומד ושניהן זעליו של יין: ופשע דלא אמטייה לא גריסין: הוה חלא. מקמייה דאמטייה להתם
מני מי מקבל זעל היין כל ההפסד זעל אפילו גבי מכירה גמורה מוכר משום דא"ל לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דלמנר ליה
למקפה דלא מני אמר ליה מוכר לא איבעי לך לשהוי' וכל שכן הכא דלא מנר לגמרי וגם אמר ליה זיל אמטייה אפרוותא דוול שפט
שזוה להשהותו דמני אמר ליה מקבל הא חמורך והא קנקן כר' יוסי בר' חנינא או דלמא לא מקבל כל ההפסד אלא פלגא דמני
אמר ליה מולך נמי גרם זבזרוהו שנינו עומד והיין בוגד קרינא זיה כרז חייב בר יוסף: חלא לא. כלומר לא מקבל זעל היין כל
ההפסד ואע"ג דכמאן דא"ל למקפה דמי ואיבעי לשהוי' משום דמול שני זעליו גורם: ודלא כר' יוסי בר' חנינא. דמוקי למתניתין
בקנינים דלוקח אבל בקנינים דמוכר סבוייה ליה דאמר ליה לוקח הא חמורך והא קנקן היכא דאמר ליה למקפה והכא נמי כיון
דא"ל זיל אמטייה כו' הרי זיה לו להשהותו. ונראה זעליו דלית להכנתו כר' יוסי בר' חנינא אלא כרז חייב בר יוסף דמולא דגזרז גרים
אלא אם כן ידוע שיינו ממחין דאמר ליה למקפה דהא שמואל קאי כותיה ואמרן לעיל [ל'ו]: עבד רב יוסף עובדא בחמרא כותיה דשמואל:

ודלא כר' יוסי ב"ר חנינא דאמר לעיל אבל בקנינים דמוכר לימא ליה הא חמורך והא קנקן והא חמרא איתיה בקנינים דמוכר בכליו. אם אמר לו יין מבושם. יין מבוחר וטוב אני מוכר לך חייב להעמיד לו יין יפה וטוב שיכול להעמיד לו עד עצת

(א) סוטה דף מ"ג; (ב) נתיב ד"ה אפיוחא
ענ: ומוסר' עס ד"ה אפיוחא
וטם מוכר זבניתי הכא
דוולשפט, א א זביל
רש"י,ס

תורה אור השלם

1 ואף כי היין בוגד גבר
יהיר ולא יגה אשר היריב
בשאלו נפשו ודוא כמות
ולא ישבע ויאסוף אפילו כל
הגמים ויקבץ אפילו כל
העמם: החבית ב ה
בחקיק ב ה
2 נדחת בחבית עם זו
אָלַת נחלת בעוף אל נזה
קִרְשֵׁי: שמו טו יג

הגהות הב"ח

(ה) רשב"ם ד"ה וכו' קנקנים
דמוכר מאי הוה לתם: